

Hlas Nového Mesta

ROČNÍK XXVI. ČASOPIS OBYVATELOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – NOVÉ MESTO 4 / 2016

MDŽ sme oslávili s obľúbenými umelcami

Šetrnejší prístup k lesoparku

Maliar, ktorý ovládol zákonitosti farby

Kolibčania diskutujú o využití priestorov

Milí čitatelia,

novomestské deti už v polovici marca vyniesli Morenu a hodili ju do vôd Kuchajdy, dokonca aj veľkonočné sviatky sme tohto roku oslávili hneď na začiatku jari. Väčšina z nás sa teší na teplejšie dni, ktoré opäť intenzívne nasmerujú našu pozornosť na malé zázraky, čo sa dejú v prírode a v okolí našich domov.

Na jednej strane nás čakajú brigády a tradičné jarné upratovanie. V aktuálnom čísle nájdete preto prehľad, kedy a kde nám pracovníci EKO-podniku VPS poskytnú podporu vo forme veľkoobjemových kontajnerov. Niekde treba poupratovať aj ulice – prinajmenšom by sa mali zbaviť vrakov vozidiel. Tu spojili sily viaceré mestské časti, aby spoločne s políciou našli efektívnejšie postupy.

Zaujímavé sú myšlienky o ochrane bratislavského lesoparku v článku Jakuba Mrvu. Objasňuje názory a odporúčania, ktoré spracovali členovia iniciatívy Naše Karpaty v spolupráci s odborníkmi. Venujú sa šetrným spôsobom ťažby dreva a princípom obhospodarovania lesa na obľúbenom rekreačnom území, ktoré nám poskytuje útočisko pred únavným ruchom veľkomesta aj vítané príležitosti na šport vo chvíľach oddychu.

Pri Potulkách históriou nám historička PhDr. Viera Obuchová, CSc. predstaví zaujímavé miesta a objekty v mestskej časti, ktoré by čoskoro mohli pribudnúť do zoznamu mestských pamätihodností. Niektoré dobre poznáte, iné ste si pravdepodobne dosiaľ nevšimli a stanú sa cieľom vašej najbližšej vychádzky.

Záverom by som chcela odporučiť do vašej pozornosti dva príspevky, ktoré predstavujú novomestských umelcov, oboch zároveň pedagógov. Maliar Ondrej Bartko, žiaľ, už nie je medzi nami. Nádhernou výstavou jeho diel si ho uctila rodina, priatelia i bývalí žiaci pri príležitosti nedožitých deväťdesiatych narodenín. Druhou zaujímavou osobnosťou je oveľa mladší učiteľ slovenčiny a talentovaný spisovateľ Ján Papuga, ktorý v Mesiaci knihy pokrstil v Stredisku kultúry druhý diel svojej trilógie Strážca kameňa.

Prajem vám príjemné čítanie!

Jana Škutková

Z obsahu čísla:

Chceme rýchlejšie odstraňovať vraky

str. 4

Čo sa chystá v RC Kramárik?

str. 5

Kde nájdeme na jar kontajnery

str. 11

OZ Odyseus pomáha s rešpektom

str. 14

Prírastky do zoznamu pamätihodností

str. 16

Z kultúry pre každého niečo

str. 18

Obálka:

Pražská skupina VOILA odštartovala cyklus koncertov pre mladých

Vydáva Mestská časť Bratislava – Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/4925 3136, redakcia: hlas@banm.sk,
inzercia: tlaac@banm.sk, www.banm.sk
Mesačník, dátum vydania 1. 4. 2016,
obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Redakčná rada:

predseda: Mgr. Rudolf Kusý,

šéfredaktor: Ing. Marek Liška,

členovia: MUDr. Jozef Dubravický,

JUDr. Tomáš Korček, Ing. arch. Peter Vaškovič,

Ing. Jana Škutková, Mgr. Marek Tettinger,

tajomník: Mgr. Ján Borčín.

Jazyková úprava: PhDr. Viera Vojtková.

Grafická úprava: Martin Lovás.

Tlač: UltraPrint, s.r.o. **Náklad:** 23 200 výtlačkov.

Číslo 4/2016.

ISSN 1339-7990. EV 3920/09.

Budúcim prváčikom pred zápisom

Nemá zmyslu niečo si nahovárať. Aj najstatočnejší malí hrdinovia majú zo školy isté zimomriavky. (Vari ich nemáme všetci, keď prekračujeme prah neznámeho?) Chodby a triedy cudzej budovy im akosi čudne zaváňajú. Dvor celkom ujde, ale žiaci sa vraj učia v triedach, musia hľadiť na tabuľu. Pri zápise sa potešia kaž-

dej známej tvári zo škôlky – zasa budeme spolužiaci! A táto pani bude našou učiteľkou? Hm. Prečo sa toľko vypytuje? Doma si znova a znova v mysli premietajú minúty prvej návštevy medzi školskými múrmí, opakujú si slová, s ktorými sa ešte nestretli. Fajn, že ešte príde leto, a škola až potom. Aj dospelí si vravia: fajn, že zápisy posunuli na neskoršie. V lúčoch aprílového slnka sa aj tí malí pozerajú na svet optimistickšie...

Ženy oslávili svoj deň zážitkom v Istropolise

Tohtoročný Galavečer k MDŽ si vede- nie našej mestskej časti určite pripíše k úspechom, a právom. Vládli mu skutoč- ní profesionáli showbiznisu – dali sa zrá- tať na prstoch, ak odrátame Big band Vla- da Valoviča, a pritom takmer dve hodiny dokázali intenzívne zabávať hľadisko viac než početné. Veľká sála Istropolisu bola

doslova nabitá, a to obnáša asi tisíc dvesto žien. Podstatné boli, prirodzene, výkony na pódii. Ale o tých sa rozhodovalo oveľa skôr – už pri výbere účinkujúcich, vybe- raných tentoraz vskutku šťastnou rukou. Boli traja, a tak sa večer skladal z troch hlavných častí, spojených vtipným slovom Števa Skrúcaného, ktorý sa ako moderátor (chvilami aj spievajúci) osvedčil už pred rokom. Ženy prišli opäť osobne pozdraviť

a zavinšovať im k ich sviatku aj zástupco- via miestnej samosprávy. Českí hostia sú napokon takisto už dobrou tradíciou.

Pohyblivý a temperamentný Robo Opatovský nadviazal už na začiatku úzky kontakt s hľadiskom, pri melodických refrénoch dokonca vyprovokoval ženy „k spolupráci“. Medzi svojimi piesňami komunikoval vpravo, vľavo, so Skrúcaným i s Valovičom, a vtlačil tak atmosfére kon- certného podujatia – napriek jeho obrie- mu meradlu – menej oficiálny, priateľskej- ší charakter. Osobitne zabodoval starou piesňou Franka Sinatru, zaspievanou na počesť spevákovho nedožitého jubilea.

Ilona Csáková spieva skladby, kde sa skvelo uplatnia jej „temné spodné prúdy“ energie a miestami až animálne zafarbe-

nie hlasu. Neomylne si ich nachádza aj v zahraničných vzoroch. Nehľadá lahodné melódie, skôr silné zážitky dramatického charakteru, ktorým potom dá vyznieť na- plno. Poslucháč si pri nej uvedomí, že to je to, čo by si mal budovať každý umelec – vlastnú identitu.

Hlas Daniela Hůlku, rovnako boha- tiersky ako jeho postava, rozozvučal sálu pretínanú farebnými reflektormi na plné obrátky. Spieval piesne z muzikálov, ktoré sa jeden po druhom stávajú už legendami. Jednou z nich dokonca pripomenul svoje vlastné vystúpenie na tomto pódii pred pätnástimi rokmi. Nikoho neprekvapilo, keď sa záverečný potlesk po jeho vystúpe- ní zmenil na standing ovation. A bol taký vytrvalý, že si ním obecenstvo vynútilo ešte „dôvažok“. Účinkujúci sa rozlúčili spoločne zaspievanou ozvenou hudob- nej histórie: Jednou jsi dole, podruhé na- hoře...

Viera Vojtková, snímky Jana Plevová

V Novom Meste volilo viac než dve tretiny voličov

Slováci si v prvú marcovú sobotu zvo- lili nový parlament. K volebným urnám prišli necelé dve tretiny voličov – 59,82 percenta.

Ako volila naša mestská časť?

Bratislavské Nové Mesto sa môže po- chváliť vyššou volebnou účasťou, ako bol celoslovenský výsledok – svoj hlas prišlo odovzdať až 68,57 percenta voličov. Naj- vyššia účasť spomedzi 45 volebných okr- skov v Novom Meste bola v okrsku číslo 41, ktorý mal sídlo v škole na Skalickej ulici – tu využilo svoje volebné právo až 83,42 percenta voličov. Naopak, najnižšiu účasť evidujú v okrsku číslo 4 so sídlom v škole Za kasárňou – 39,70 percenta.

Volieb do Národnej rady SR sa zúčast- nilo celkovo 23 941 Novomešťanov, ktorí odovzdali 23 653 hlasovacích lístkov. Ďal- ších 282 volilo poštou. Platných hlasov bolo spolu 23 683. Najviac hlasov v No- vom Meste získala strana Sloboda a Soli- darita (SaS) – 6 923, na druhom mieste skončil Smer-SD – 4 315 a na treťom Oby- čajní ľudia a nezávislé osobnosti (OLANO - NOVA) – 3 284.

(bor)

Prváčikov čaká deň D

Už o pár dní čaká mnohých rodičov dôležité rozhodnutie. Vyberú svojim de- tom, prváčikom, základnú školu.

Hoci sme sa téme venovali už v mi- nulom vydaní, nezaškodí pripomenúť základné informácie. V bratislavskom Novom Meste máme osem základných škôl, zápisy do prvých ročníkov budú **v piatok 8. apríla (od 14. h do 18. h) a v sobotu 9. apríla (od 8. h do 12. h)**. Zákonní zástupcovia detí, ktoré do 31. augusta 2016 dovŕšia 6. rok veku a deti, ktorým bol odložený začiatok povinnej školskej dochádzky o jeden rok, sú po- vinní zapísať ich do základnej školy.

V apríli budú prebiehať aj zápisy do tri- nástich materských škôl v Novom Meste. Svojho škôlkara budete môcť prihlásiť priamo v škôlke **od 11. do 22. apríla**.

Bližšie informácie o zápisoch nájdete na stránke www.banm.sk. Prajeme veľa šťastia pri výbere školy a škôlky! (bor)

Bude na Kolibe komunitné centrum?

Zvláštna otázka, však? 18. februára som prichádzala na stretnutie obyvateľov Koliby v priestoroch miestnej základnej školy s názorom, že sa bude diskutovať o programových možnostiach komunitného centra a bohatých aktivitách, kde

o pokračovanie prenájmu sa v minulosti nehlásili. Všimli si to ľudia, ktorí hľadali priestor, kde by sa mohli stretávať generácie, organizovať nekomerčné prednášky, diskusie členov miestneho občianskeho združenia. Požiadali novomestskú samosprávu, aby im priestor poskytla bezplatne do užívania a podporila myšlienku komunitného centra. Krátko nato sa však objavil aj záujemca o prenájom, ktorý by tu rád podnikal. Názory Kolibčanov nie sú jednotné, jedna skupina sa usiluje o možnosť rozvíjať komunitné aktivity, druhá požaduje komerčné využitie priestoru s tým, že získané prostriedky sa využijú na rozvoj Koliby a jej infraštruktúry.

Starosta Rudolf Kusý vo svojom príhovore vysvetlil, že aj keď pôvodný zámer mestskej časti bol ekonomický prenájom priestorov, myšlienka komunitného centra, aké sa úspešne rozvíjajú na viacerých miestach Nového Mesta, oslovila viacerých členov samosprávy. Nechcú, aby ekonomické hľadisko zvíťazilo nad záujmami obyvateľov, preto sú ochotní podporiť také využitie priestorov, aké bude najlepšie odrážať ich želanie.

I keď názory starších a mladších či pôvodných a novších obyvateľov sa v mnohom rôznili, všetci vysoko ocenili, že starosta a samospráva otvorili o tejto otázke diskusiu, chcú počúvať obe stra-

ny a akceptujú zmysluplné pripomienky. Aj vďaka skúsenostiam a neutrálnemu nadhľadu moderátora Petra Nedoroščika sa napokon podarilo potlačiť negatívne emócie a dospieť k dohode o ďalšom postupe. Predkladatelia iniciatívy na zriadenie komunitného centra dopracujú návrh do konkrétnejšej podoby a obyvatelia z okolia budú mať ešte možnosť vyjadriť svoju preferenciu. Priestory by mali byť využité na taký účel, aký podporí väčšina, ak nebude rušivo vplývať na život súčasných obyvateľov domu. Ako sa situácia vyvinie, dočítate sa v niektorom z budúcich vydaní Hlasu.

Text a snímky Jana Škutková

by si každý našiel to svoje. No búrlivá a miestami skutočne emotívna diskusia ukázala, že to, čo jedni považujú za vynikajúcu myšlienku, môže byť iným proti myšli.

O čo tu ide? Uvoľnené priestory vo vlastníctve mestskej časti zostali po skončení prevádzky bývalej predajne niekoľko rokov prázdne, záujemcovia

Aby vraky áut zmizli z ulíc

Už od roku 2010 majú občania možnosť poukázať na rôzne problémy zo svojho okolia prostredníctvom portálu Odkaz pre starostu. Ľudia sa najčastejšie sťažujú na cesty a chodníky, zeleň a životné prostredie. Tretia priečka, a to s rastúcou intenzitou, patrí vrakom dlhodobo odstavených motorových vozidiel. Takéto podnety sa riešia komplikovane, pretože je potrebná súčinnosť viacerých inštitúcií. Aj preto sme iniciovali a vo februári na Miestnom úrade Bratislava – Nové Mesto zorganizovali pracovné stretnutie, na ktorom sme privítali pracovníkov z Mestskej časti Bratislava – Ružinov, Mestskej polície Bratislava – Nové Mesto, vedúceho odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií Okresného úradu Bratislava a aj zástupcu portálu Odkaz pre staros-

tu. Popri výmene skúseností a otvorenej diskusii o zákonných postupoch, ktoré často spomaľujú priebeh odstraňovania vrakov z ulíc, hovorili účastníci o novom zákone č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Ten od 1. januára 2016 upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy pri zbere vozidiel, ktoré ohrozujú alebo poškodzujú životné prostredie.

Podľa spomenutého zákona je držiteľ takéhoto vozidla povinný na vlastné náklady zabezpečiť jeho odstránenie. Dôvody, prečo sa tak niekedy nestane, sú rôzne - od smutných životných udalostí, ako je vážna nemoc a úmrtie, cez neukončené dedičské konanie, až po nezastihnuteľného adresáta. V niektorých prípadoch to na dlhý čas znemožní odstrániť vozidlo z ulice.

Spoločne sme požiadali odborníkov z Ministerstva životného prostredia SR o stretnutie, výklad zákona a objasnenie niektorých formulácií. Zhodli sme sa na tom, že jednotný postup a pravidelná výmena skúseností nám pomôžu prijímať účinnejšie kroky na riešenie situácie.

Navyše 2. marca sa pracovníci novomestského miestneho úradu stretli so zástupcom Ministerstva životného prostredia SR Mgr. Jaroslavom Kocom a s príslušníkmi mestskej a štátnej polície, aby prediskutovali znenie pripravovaného metodického pokynu, ktorý presne upraví postup mestskej časti v podobných prípadoch. Po vzájomnom odsúhlasení ho nájdete aj na stránke www.banm.sk

*Jana Plevová, Odkaz pre starostu
Bratislava – Nové Mesto*

Vďaka deťom mestská časť rastie

V sále Strediska kultúry na Vajnorskej sa 10. februára dopoludnia zišla doslova „budúcnosť Nového Mesta“. Rodičia priniesli ukázať svoje bábätká, aby ich predstavitelia mestskej časti slávnostne privítali – a pribudlo ich za posledné dva mesiace až 85!

„Tešíme sa spolu s vami, veď zdravé dieťaťko je najväčšou radosťou v živote človeka. Vďaka detičkám naša mestská časť rastie a aj keď sa mamám a otcom občas zračí v tvári únava, sú to iste tie najkrajšie mesiace, na ktoré budete vždy spomínať,“ prihovoral sa starosta Rudolf Kusý hostom. Spolu s kolegami poslancami a pracovníčkami sociálneho oddelenia miestneho úradu rozdali mamičkám finančnú podporu 200 eur, ktorá novopečeným rodičom pomôže v začiatkoch. Mamičky si uctili ružičkou a oteckov drobnými darčekom na pripomenutie peknej chvíle.

Na slávnosti venovanej tým najmladším sa o program už tradične starajú len o pár rokov starší žiaci zo Základnej školy na Českej ulici. Pri básničke Moniky Vráblikovej sa všetci dospelí usmievali. No keď Adrianka Bartoňová zahrála na flaute skladbu od skupiny ABBA, zapáčilo sa to aj mnohým bábätkám. Osemmesačný Janko patrila k tým starším, no spôsob, akým sa veselo pohojďával do rytmu a tieskal ručičkami, bol na bábätko predsa len neobvyklý. Zdá sa, že z neho vyrastie nadený hudobník a o pár rokov zvládne prvé tanečné kreácie. Nuž ktovie, v škole na Českej patrí hudobná výchova k dôležitým predmetom, neprekvapí nás, ak ho tu o niekoľko rokov stretne na zápise!

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Kramárik prinesie filmové večery a iné novinky

Rodinné centrum Kramárik má za sebou tri roky úspešného fungovania a zažíva svoje najlepšie obdobie. Organizuje množstvo pravidelných kurzov i jednorazových podujatí pre deti aj dospelých. Sú hojne navštevované, a to nielen Novomešťanmi - začiatkom roka zaznamenalo viac než 400 návštev rodín s deťmi.

Tím rodinného centra sa snaží ponúkať stále atraktívnejší program. V apríli a máji bude možné pozrieť si tu v príjemnej atmosfére kvalitné dokumentárne filmy, ktoré tvorili súčasť festivalu Jeden svet. „Keď sme sa dozvedeli, že festival Jeden svet prináša v rámci projektu „Premietaj aj ty“ možnosť zorganizovať premietanie vo vlastnej komunite, hneď

nás táto myšlienka oslovila a rozhodli sme sa premietat filmy aj v Kramáriku. Rodičia malých detí sa veľakrát nedostanú do kina, pretože je to v neskorých hodinách, nemajú stráženie pre svoje

deti. Takto budú filmy pre nich dostupnejšie, bližšie, deti môžu priniesť aj so sebou, a tie strávia čas premietania v herni,“ vysvetľuje Lucia Gregorová, štatutárka centra. Pokračovanie na s. 6

Dokončenie zo s. 5

Prvý filmový večer v piatok 8. 4. od 18. h bude venovaný koprodukčnému filmu Solárne mamy. Rozpráva pútavý príbeh chudobnej matky z Jordánska, ktorá sa vydáva do Indie, aby sa naučila zostavovať a inštalovať solárne panely, no stretáva sa s veľkým nepochopením okolia. Vstup na premietanie je bezplatný.

Okrem filmových večerov chystá Kramárik v apríli aj ďalšie zaujímavé aktivity. Seminár 5 ciest do detského srdca je inšpirovaný bestsellerom 5 jazykov lásky a naučí rodičov, akým prejavom lásky ich dieťa najlepšie rozumie. Nebude chýbať ani kreatívna dielňa pre celú rodinu Od tlačky rúk do hlíny. V apríli sa návštevníci dočkajú novinky: pre veľký záujem zo strany rodičov sa bude otvárať Montessori herňa pre deti 3 až 6-ročné, ktorá bude súčasťou vzdelávacieho projektu Zvedavé deti, založeného aj na spolupráci s materskými školami. Viac informácií nájdete na www.rckramarik.sk a na facebookovom profile centra.

Jana Líšková, RC Kramárik

Naši žiaci dobre obstáli z geografie

V Základnej škole na Kalinčiakovej 12 bolo začiatkom februára okresné kolo Geografickej olympiády v Bratislave 3. Zúčastnilo sa ho 84 žiakov. Popri žiakoch z Nového Mesta – tých bolo 32 – sa ho teda zúčastnili aj ich rovesníci z Rače a Vajnora. Po skončení úloh zadávaných celoslovensky IUVENTOU odpovedali na otázky v časti Poznáť svoje sídlo, ktoré pripravila Sekcia geografickej edukácie Slovenskej geografickej spoločnosti SAV a OZ Vzdelávanie 21.

Popri textovej časti patrili k týmto úlohám aj fotohádanky, odhaľujúce, do akej miery si deti všimajú okolité prostredie. Komisia v závere konštatovala, že všetci žiaci preukázali výborné vedomosti, čo značí, že takýto spôsob sebazvdelávania ich baví a naučia sa sami učiť. Navyše, že ich k sebazvdelávaniu vedú aj ich učitelia, za čo im patrí vďaka.

Vítazov odmenili vecnými cenami. V kategórii G (žiaci 5. ročníka ZŠ) sa medzi troch najúspešnejších prebojoval spomedzi našich žiakov Tomáš Slávik zo ZŠ s MŠ Za kasárňou, v kategórii F (žiaci 6. a 7. ročníka ZŠ a 1. a 2. ročníka gymnázia

s osemročným štúdiom) Lucia Kováčová zo ZŠ s MŠ Za kasárňou a v kategórii E (žiaci 8. a 9. ročníka ZŠ a 3. a 4. ročníka gymnázia s osemročným štúdiom) Erik Řehulka a Marek Gdovec, obaja zo Školy pre mimoriadne nadané deti a Gymnázia na Teplickej.

K úspešným riešiteľom patria však všetci žiaci, ktorí získali v celkovom súčte viac než 65 bodov. Ktorí z nich sú ešte z novomestských škôl?

V kategórii G Miroslav Hladký zo ZŠ s MŠ Za kasárňou a Jozef Bachniček zo Školy pre mimoriadne nadané deti a Gymnázia na Teplickej, v kategórii F Jakub Skaloš zo Školy pre mimoriadne nadané deti a Gymnázia na Teplickej a Mirka Hargašová zo Súkromnej základnej školy na Českej 10. V časti Poznáť svoje sídlo boli z našich úspešní Tomáš Laczký zo Školy pre mimoriadne nadané deti a Gymnázia na Teplickej a už spomínaní žiaci Jakub Skaloš a Mirka Hargašová. Z Kolibčanov sa v tejto časti najlepšie uplatnili Juraj Minarovjech, Richard Hečko a Richard Lamprecht, všetci traja zo ZŠ s MŠ na Jeséniovej.

(red)

Pripravte sa, v Poluse štartujú nielen obľúbené jarné preteky, ale i ďalšie zaujímavé akcie!

Tradičné Preteky lezúnov sú udalosťou, bez ktorej by jar v Poluse nikdy nebola úplná. Aj tento roku sa po areáli obľúbeného bratislavského nákupného centra po štvornožky rozlezuť súťaživí drobci a postarajú sa o zábavu, aká sa len tak nevidí.

Preteky lezúnov zažije Polus City Center už **30. apríla**. Ak máte doma batola, nad ktorého nevyčerpatelnou energiou neveriacky krútite hlavou, nenechajte ju vyjsť nazmar. **V sobotu 30. apríla od 15. h** môžete zo svojich malých pretekárov urobiť hviezdy dňa a preveriť ich športové výkony v konkurencii ďalších bábätiek. **Registrovať sa môžete na stránkach www.pretekylezunov.sk**

alebo www.polus.sk, aj osobne v deň akcie priamo v rotunde POLUSU.

Na svoje si však prídu vďaka pestrému programu aj staršie deti. **Od 13.30 do 18. h** budú v Poluse pripravení animátori s tvorivými dielničkami, veselým mejkapom a programom pre malých i veľkých. **Pripravte sa tiež na množstvo**

atrakcií, súťaží a vtipných zábaviek s moderátorom-zabávačom Richardom Vrabecom.

A pozor, v máji bude čakať na malých i veľkých v Poluse aj úžasná výstava vláčikov, nechajte sa prekvapiť.

Po aktivitách pre deti a rodiny tu opäť vzdajú poctu ženskej krásy. **K sezónnym eventom v Poluse neodmysliteľne patria aj májové Dni jarnej módy.** Tak ako minulý rok, aj tentoraz sa Polus zahrá na vašu dobrú priateľku, čo fundovane poradí vo veciach krásy a štýlu. Stylistka vám vo vybraných predajniach s módou v Poluse ukáže kúsky, ktoré by ste možno na vešiaku prehliadli. Následne vás naličí vizážistka a fotografka spraví fotku na pamiatku – jednoducho fundovaný servis, presne taký, aký od Polusu čakáte.

www.polus.sk a www.facebook.com/poluscitycenter

V Bruseli budú variť bratislavskí študenti

Stredoškólači z Hotelovej akadémie na Mikovíniho ulici prinesú do Bruselu počas Týždňa slovenskej kuchyne svoje menu. V kantínach Európskej komisie sa celý týždeň budú podávať jedlá typické pre slovenskú kuchyňu. Podujatie je

súčasťou SK PRES 2016, o víťazné menu sa popasovali tri školy gastronomického zamerania z Bratislavského samosprávneho kraja.

Víťazným predjedlom sa stala Enciánová mozaika na rukolovej podstielke, po nej sa bude podávať Mrkvová polievka s bazalkovým olejom. Hlavnými jedlami sú Zubáč so šťuchanými zemiakmi, zelelinou a citrónovou omáčkou a Kuracie prsia plnené špenátom a údeným korbáčikom so zemiakmi s opečenou cibuľou. Ako dezert bude Strúhaný tvarohový koláč s broskyňou, jahodou a šľahačkou.

„Naše menu muselo spĺňať viaceré kritériá. Aby bolo najmä zo slovenských surovín, vychádzalo zo slovenských tra-

dícií a vyplývalo z toho, čo kedysi jedli naši predkovia. Podľa toho sme ho zostavovali, zlepšovali a trénovali,“ doplnili autori najlepšieho menu Filip Hýl a Samuel Veselský.

(red), snímky BSK

Lektori zo zahraničia priniesli nové poznatky

Druhý polrok školského roka odštartovali žiaci Obchodnej akadémie na Račianskej 107 netradičným spôsobom. Zapojenie do projektu Educate Slovakia umožnilo škole privítať troch zahraničných štážistov. Tí počas jedného týždňa zážitkovou formou priblížili študentom kultúru, históriu a tradície svojich krajín. Sofi z Gruzínska, Hassan z Egypta a Sid z Taiwanu viedli prednášky a interaktívne workshopy na rozvíjanie sebareflexie, zodpovednosti a tolerance k rozmanitosti v anglickom jazyku. Naši stredoškólači získali jedinečnú skúsenosť, otestovali si svoje jazykové vedomosti, a zároveň ich to motivovalo k ich zlepšovaniu.

Mária Mydlová

Obchodná akadémia Račianska

Nové centrum odborného vzdelávania

Na Strednej odbornej škole na Račianskej ulici 105 zriadil Bratislavský samosprávny kraj začiatkom marca Centrum odborného vzdelávania a prípravy v odboroch kaderníck, vlasová kozmetika, kozmetička a vizážistka. Škola pôsobí od roku 1958 a má najdlhšiu tradíciu vo vzdelávaní a príprave pre oblasť osobných služieb na Slovensku. Vychovala celé generácie dnešných zamestnancov rôznych organizácií a firiem vo sfére služieb, samostatne zárobkovo činných osôb – živnostníkov, ale aj dnešných zamestnávateľov – majiteľov firiem poskytujúcich osobné služby. Centrum má rozvíjať také zručnosti žiakov, ktoré vedú k samostatnému riešeniu problémov, pomáhať pri inovácii metodiky vzdelávania a podporovať rozvoj spolupráce medzi školou a zamestnávateľmi. Bude partnerom pre všetky školy s obdobným zameraním v regióne.

(red)

Čo robia seniori v denných centrách najradšej

V prvých mesiacoch roka sa tradične konajú výročné stretnutia novomestských seniorov. V polovici februára som sa zašla pozrieť na výročnú schôdzu do Domovinky, kde sa schádzajú starší obyvatelia zo sídliska Dimitrovka. Pani vedúca Anna Krutá pripomenula bohatú škálu programov, činností i výletov, ktoré obohatili život tunajších seniorov v minulom roku. Besedy so spisovateľmi, umelcami, osobnosťami verejného života či odborníkmi na rozličné oblasti priniesli veľa príjemných chvíľ i poučenia. Členovia klubu vedia, že zdravý pohyb je vo vyššom veku vari ešte dôležitejší než zmladi. Preto sa často vyberajú na vychádzky a výlety, na ktorých zbierajú liečivé rastliny či navštevujú zaujímavé miesta Slovenska. V chladnejších mesiacoch prichádzajú na rad návštevy koncertov, divadelných a filmových predstavení, často aj spoločenské hry, posedenia a ručné práce v pekných priestoroch klubu. Bo-

hatú činnosť si naplánovali aj na ďalší rok a všetci sa už tešia na teplejšie mesiace.

Podobne širokú škálu podujatí absolvovali aj seniori z Koliby, ktorí sa na svojej výročnej schôdzi stretli 7. marca. Ich radosť bola o to väčšia, že po nedávnej oprave kanalizačného potrubia sú priestory čerstvo vymaľované a členovia denného centra sa môžu opäť pravidelne stretávať v príjemnom prostredí. A keďže išlo o schôdzu v predvečer medzinárodného sviatku žien, kultúrnym vystúpením ich potešili deti zo Základnej školy na Jeséniovej ulici. Pani vedúca Anna Čúziová poďakovala ochotným členom za pomoc pri obnove centra, informovala o celoročnej činnosti i plánoch na ďalšie obdobie. Prítomní hostia z radov poslancov aj zo sociálneho oddelenia miestneho úradu popriali seniorom v oboch denných centrách najmä dobré zdravie, aby ich neopúšťal optimizmus a mali chuť aktívne tráviť spoločné chvíle.

Text a snímky Jana Škutková

Maliar, ktorý ovládol zákonitosti farby

Výtvarník a pedagóg Ondrej Bartko je rodák z Važca, no niekoľko desaťročí žil a tvoril v Novom Meste na Kramároch. Jeho diela boli vystavené na vyše osemdesiatich spoločných aj samostatných výstavách doma i v zahraničí. K nedožitým deväťdesiatym narodeninám umelca pripravila rodina výstavu v Pálffyho paláci na Zámockej

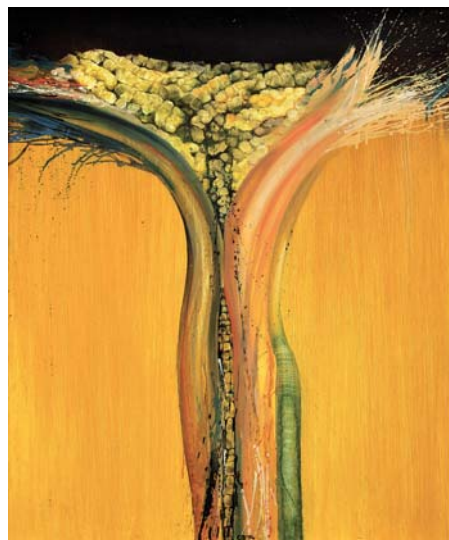

ulici, kde sme tvarové a farebné kompozície jeho malieb mohli obdivovať od 8. marca do 1. apríla.

Počas slávnostného otvorenia výstavy 8. marca vzdali hold umelcovi, ktorý nikdy nestratil mladickú chuť experimentovať,

rodina, priatelia, kolegovia i vďační žiaci. Verše, ktorými zaspomínal na dávneho súputníka Juraj Sarvaš, zarezonovali v duši poslucháčov a viacerí hostia pripojili pár osobných slov, ocenili talent, charakter, no aj pokoru veľkej osobnosti.

Farbe sa Ondrej Bartko venoval nielen vo svojej tvorbe, ale aj teoreticky. O prob-

léme výtvarného jazyka a farby napísal sériu vedeckých i populárno-vedeckých článkov a štúdií, bol dlhoročným členom INSEA (spoločnosti pre výchovu umením pri UNESCO). Počas pôsobenia na ministerstve školstva sa zaslúžil o vznik novej koncepcie vzdelávania na stredných umeleckých školách.

Vo svojej monografii O farbe sa vyznal: „Farba je mnohotvárná a všadeprítomná. Tají v sebe radosť i smútok, bolesť i žiaľ, potešenie i zármutok, lásku i nelásku, žiarlivosť, nenávisť, vášnivú túžbu, nádej, istotu i pochybnosti, pohyb i pokoj či nehybnosť, bezpečie, ale i nebezpečie, nebeskú múdrosť a tajomnosť božstva i hrô-

zostrašnú mystiku démonov, nebo i peklo ... Farba je znak i význam, je kód i správa, je výpoveď, je identifikácia i predikácia. Farba, ten zázrak prírody.“

Prežitie, jemu vlastné vnímanie prírody sa stalo inšpiračným zdrojom jeho tvorby. Umenie bola pre neho predovšetkým abstrakcia, v obrazoch sa prelínajú prvky uvedomeného i podvedomého narábania s farbou. Zaujímali ho fyzikálno-optické vlastnosti farby a nových materiálov, pomocou ktorých reflektoval život súčasného človeka.

Na svoje detstvo a mladé roky zaspomínala dcéra Eva: „Tvorba mu prinášala pocity pohody a šťastia, jeho ateliérom bol byt na Kramároch, kde sa najmä v neskoršom veku zatváral na dlhé hodiny, občas prerušované pobytom v prírode a v záhrade. Prvým kritikom bola vždy mama, no ocko bol zvedavý aj na môj názor. Keď doma loval nový obraz, občas sme diskutovali, čo vyjadruje jeho názov. Byť bol stále plný vône farieb, farby boli všade...“

Jana Škutková, snímky Ján Ilanovský

Vnútroblokové priestory môžu byť krajšie

Prvá stavebná sporiteľňa spustila grantový program na podporu revitalizácie verejných priestranstiev a vnútroblokov v obytných zónach. V spolupráci s Úniou miest Slovenska a so Združením miest a obcí Slovenska sa rozhodla ponúknuť mestám a obciam, prípadne aj občianskym združeniam možnosť financovať ich plány na skrášlenie a funkčné využitie zanedbaných priestranstiev.

Pokým na obnovu bytových domov je možné čerpať výhodné úvery zo Štátneho fondu rozvoja bývania,

úprava okolia bytových domov nie je touto formou podporovaná. Na tento účel nie je možné získať ani európske granty – tie sa vzťahujú len na centrá miest a obcí. „Na Slovensku už pôsobí niekoľko združení, ktoré v tejto oblasti podnikajú pozitívne kroky. Každé z nich má však obmedzené finančné zdroje. Veríme, že náš grantový program prispeje ku skrášleniu okolia bytoviek alebo rodinných domov, na ktoré sa prostriedky zatiaľ nenašli,“ uviedol Ing. Miloš Blanarik, poradca predstavenstva PSS, a. s.

Záujem o poskytnutie grantového financovania môžu mestá a obce, prípadne občianske združenia prejaviť zaslaním žiadosti na e-mail: mblanarik@pss.sk alebo sekretariat@unia-miest.sk. Kritériá, podľa ktorých budú žiadosti posudzované, nájdú záujemcovia na www.pss.sk aj na www.unia-miest.sk. Termín podávania žiadostí nie je obmedzený. Jednotlivé projekty sa budú posudzovať každý štvrtrok, program financovania je zatiaľ naplánovaný na tri roky.

(red)

Životný štýl zmenil trendy v obchode s potravinami

Staršia i stredná generácia si dobre pamätá chuť potravín, ktoré sa vyrábali v blízkom okolí a spotrebúvali sa čerstvé. Keď sa však umelo udržiavané nízke ceny „narovnali“, trh na dlhý čas ovládla veľkovýroba. Chemicky konzervované potraviny sa vozili na miesta predaja tisíce kilometrov. Až po čase sme si uvedomili, že tradičné farmárske postupy majú svoju cenu, čerstvé a hodnotné potraviny sú dôležité pre naše zdravie a zvoliť kvalitu sa mnohonásobne oplatí. Tento trend sa začína čoraz viac presadzovať. A Novomešťania majú šťastie, že veľkopredajňu

s bohatým výberom majú vyslovene poruke, vznikla na Tomášikovej ulici, priamo v bývalej budove firmy IKEA.

Predajňa YEME vrátila slovnému spojeniu „čerstvé potraviny“ poctivý pôvodný význam. Rozhodla sa pôsobiť lokálne, uvádzať na trh potraviny z domácich zdrojov bez chemických a konzervačných prísad, vyrobené tradičným spôsobom. Zážitok z lákavých chutí a vôní spojila s mimoriadne príjemným prostredím a profesionálne vyškolenou obsluhou. Tá vám dokáže poradiť nielen ktoré mäso zvoliť na nedeľný obed, ale aj aké víno sa pri ňom bude najlepšie vynímať.

Kto ochutná kvasový chlieb, aký piekli naše prastaré mamy, vyrobený z plnohodnotných surovín len pred pár hodinami, bude sa preň vracat pravidelne. Mäsové výrobky pripravené vo vlastnej udiarni na báze dreva potešia gurmánov i gazdinky. Farmárske mliečne výrobky, ovocie a zelenina, káva a čokoláda, to všetko prechádza starostlivým výberom. Ale viete čo? Na

miesto dlhého čítania sa radšej presvedčte na vlastné oči, uši i chuťové poháriky!

YEME: Plnochutné potraviny,
Tomášikova 46/A, Bratislava
www.yeme.sk

Medici sa hrajú s deťmi na lekárov

A ukazuje sa, že táto hra má hlboký zmysel – zbaviť deti strachu z bieleho plášta. Takmer 40 medikov Lekárskej fakulty UK si už osvojilo myšlienku zahraničného projektu Nemocnica u medvedíka (Teddy bear hospital) a venujú sa tejto užitočnej hre na pôde Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou na Kramároch aj vo viacerých škôlkach. Pre deti je hra vítanou novinkou. V škôlke si rozložia stoly podľa nemocničných oddelení: chirurgia, interné, zubné a ORL oddelenie. Na stoly rozložia medicínske nástroje a pomôcky, aké sa v tom-ktorom oddelení používajú: obväzy, rúška, náplasti, striekačky, oftalmoskopy... Deti potom prichádzajú k stolom so svojimi obľúbenými plyškami ako s pacientmi podľa stanovenej diagnózy ochorenia alebo zranenia. „Pacienta ošetrujeme spolu s deťmi, aj ony sú lekármi spolu s nami. Môžu plyškovi popočuvať hrudník alebo mu dať sadru. Dieťa tak má možnosť oboznámiť sa s nástrojmi a pomôckami, všetko si ohmatať aj

vyskúšať,“ vysvetľuje študent Martin Lindák. Na konci hry dostane každé dieťa diplom a recept.

Do škôlok chodia medici trikrát za mesiac, do nemocnice dvakrát. Zatiaľ sa s projektom oboznámilo už vyše 2000 detí. Ich reakcie i odozvy rodičov sú veľmi priaznivé. No čo je najdôležitejšie – najbližšie návštevy lekára už nie sú pre deti také stresujúce ako predtým. Sú pokojnejšie a príjemnejšie, lebo deti vedia, o čo ide, lekár je im oveľa bližší, chápu, že im chce pomôcť s ich zdravotnými problémami.

Rektor UK prof. RNDr. Karol Mičieta, PhD. oceňuje iniciatívu medikov ako signál, že profesiu lekára vnímajú ako poslanie.

(vv), snímky Univerzita Komenského

Prvá farmárska tržnica Fresh Market víta Bratislavčanov v novom šate

K Bratislave a Novému Mestu patrila dlhé roky obľúbená farmárska tržnica Fresh Market. Milovníci dobrého kvalitného jedla a farmárskych produktov z celého Slovenska sa dočkali jej krajšej, väčšej a modernejšej verzie.

Novopostavený Fresh Market vyrástol na Rožňavskej 1A, len 100 metrov za pôvodnou budovou, kde dnes sídli Klientske centrum. Na dvoch podlažiach s plochou vyše 4000 štvorcových metrov ponúka 80 prevádzok.

Fresh Market toho ponúka naozaj mnoho. Na prízemí sa nachádza 50 predajní a trhových stolov. Zákazníci tu nájdú čerstvé ovocie a zeleninu, mäso, ryby, pekárenské, mliečne či včelárske výrobky, koreniny, zdravú výživu pre deti i dospelých a bezpečné výrobky. Posedieť sa dá pri dobrej káve, vínu, pive či čerstvej ovocnej i zeleninovej šťave.

Vrátila sa sem väčšina predajcov, na ktorých boli návštevníci zvyknutí v pôvodnom Fresh Markete. K nim ale pribudlo aj mnoho nových. Ponuka je bohatšia napríklad o alternatívne a bio potraviny, aj o predajne zamerané na maďarské, talianske a chorvátske chute.

Bohatá gastroponuka

Návšteva poschodia je doslova potešením čuchových i chuťových pohárikov. Gastroprevádzky ponúkajú bohatú vegetariánsku, vegánsku i mäsitú kuchyňu. Nájdete tu nielen tradičné slovenské špeciality,

ale i talianske, chorvátske či exotické chute z Ázie a celého sveta. To všetko v príjemnom prostredí.

Detský kútik a niečo viac

Fresh Market myslel aj na mladé rodiny a najmenších návštevníkov. Na poschodí sa nachádza detský kútik, v ktorom sa deti môžu do sýtosti vyhrať a rodičia pokojne najesť.

V novej budove sa tiež nachádza prevádzka drogerie, kozmetiky, medicíny, remeselného tovaru, mobilného príslušenstva, chovateľské potreby, papiernictvo, kľúčová služba a trafika.

Fresh Market ponúkne návštevníkom počas roka viaceré zaujímavé podujatia.

„Snažili sme sa vytvoriť miesto, kde sa budú stretávať ľudia všetkých vekových kategórií. Kde nielen dobre nakúpia a výborne sa najedia, ale budú sa aj príjemne cítiť. Zároveň dávame priestor farmárom z celého Slovenska,“ povedal na slávnostnom otvorení konateľ Fresh Marketu Andrej Slezko.

Malé Krasňany

**Doprajte vašej rodine
život, aký si zaslúži**

**Nadštandardné
3-izbové byty
od 148 000 €**

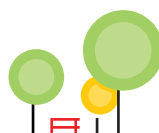
Priestranné
byty pre viac
komfortu

Nadštandard
v cene bytu

Exteriérové
elektrické
žalúzie

Príroda
Malých Karpát
na dosah

Dostupné
financovanie
s 0 % hypotékou

Aký osud čaká oblúbený lesopark?

Bratislavčania majú obrovské šťastie na nádherné lesy kúsok od centra mesta. Bratislavský lesopark sa rozprestiera na 3000 hektároch a z veľkej časti leží v katastri Nového Mesta. Železná studienka, horáreň Krasňany alebo Kamzík patria k najobľúbenejším rekreačným miestam Bratislavčanov. Podľa zákona o lesoch ide o lesy osobitného určenia, kde je športovo - rekreačná funkcia priamo nadradená hospodárskej funkcii.

V posledných rokoch pribúdajú sťažnosti verejnosti na nepriemeranú ťažbu dreva v lesoparku. Turisti, bežci, cyklisti či rodiny s deťmi namiesto vdychovania čistého vzduchu v krásnom lesnom prostredí sa musia vyhýbať ťažkým lesným mechanizmom a obchádzať rozryté chodníčky plné blata. Rekreačné a športové možnosti Bratislavčanov, ktorým majú mestské lesy slúžiť predovšetkým, sa tak dostávajú do úzadia.

Vďaka vytrvalému úsiliu ochranárskych združení v spolupráci s odborníkmi na lesné hospodárstvo sa podarilo presvedčiť vedenie mesta, aby znížilo dlhodobu neúnosnú úroveň ťažby dreva. V súčasnosti sa ťaží päť až sedemtisíc kubických metrov za rok. Samozrejme, treba rozlišovať, o aký druh ťažby ide. Úmyselná ťažba môže byť výchovná, ktorá je pre zdravie a rozvoj lesa potrebná. Na druhej strane je ťažba obnovná, a tá predstavuje lesnícku ťažbu kvôli zisku, ktorá v prímestskom lesoparku nemá opodstatnenie. V prípade kalamity či padnutých stromov je nevyhnutná aj mimoriadna ťažba. Väčšina odborníkov považuje súčasnú úroveň ťažby za primeranú, nepožadujú za každú cenu jej ďalšie znižovanie. Problémom, ktorý momentálne vo veľkom rezonuje, je nastolenie čo najcitlivejšieho prístupu k ťažbe a odvozu dreva.

Šetrné metódy ťažby dreva

Iniciatíva Naše Karpaty navrhla v spolupráci s lesníkmi a odborníkmi opatrenia, ktoré by výrazne podporili rekreáciu a šport

v lesoparku. Medzi tieto opatrenia patrí napríklad zásada ťažiť drevo len pri vhodných poveternostných podmienkach. Neťažiť v mesiacoch, keď je pôda podmáčaná a dochádza k tvorbe koľají a blatových kaluží. Prerušit prácu počas dažďa na nevyhnutný čas. Ťažbu a odvoz dreva nevykonávať po turistických a cykloturistických chodníkoch ani v ich tesnej blízkosti. Okrem krátkodobého poškodenia zanecháva pohyb lesných mechanizmov na týchto chodníkoch trvalé následky, čím znižuje ich využiteľnosť. Dôležité je, aby sa poškodené lesné cesty opravovali a udržiavali – aby sa odvodňovali a zarovnávali ich koľaje. Výsledky rokovania s vedením podniku Mestské lesy koncom februára 2016 dávajú nádej, že sa spomínané princípy dostanú do dennej praxe.

Estetická funkcia lesa

Lesníci musia dbať na estetickosť lesa. Pravidelne upratovať halužinu, čistiť odvozové cesty a turistické chodníčky. Vypĺňať koľaje a ryhy po traktoroch zeminou alebo makadamom. Lesný hospodár by mal dôsledne kontrolovať lesných robotníkov, aby po nich v lese nezostával žiadny odpad a aby dodržiavali zásady obhospodarovania lesa, blízkeho prírode. Zdravý les má byť rozmanitý. Obsahovať by mal aj zaujímavé staré stromy alebo solitéry na lúčach a ich okrajoch, aj keď z pohľadu lesníkov neprinášajú zisk.

Je aj v rukách vedenia mesta, ako sa postaví k podpore rekreácie a športu v mestských lesoch.

*Ing. Jakub Mrva, Iniciatíva Naše Karpaty
(www.facebook.com/nasekarpaty)*

*člen komisie dopravy, kontroly verejného poriadku
a životného prostredia Bratislava – Nové Mesto*

Nedovoľme potkanom a myšiam premnožiť sa

Úspech deratizácie mestského, no i širšieho územia závisí predovšetkým od pravidelnosti regulácie škodlivých hlodavcov. V objektoch ľudských sídel a v ich blízkosti, kde si myšovité hlodavce (potkany, myši) ľahšie nachádzajú vhodné podmienky na život, hrozí pre ich mimoriadnu plodnosť rýchle premnoženie. V takom prípade sa ľahko môžu stať faktorom prenosu infekčných ochorení ľudí i zvierat a ohrozovať tak verejné zdravie.

Preto bratislavský Regionálny úrad verejného zdravotníctva pravidelne vyzýva na celoplošnú jarnú a jesennú reguláciu živočíšnych škodcov na území nášho kraja biocídnymi prípravkami.

Tohtoročná jarná deratizácia bude trvať od 1. apríla do 15. mája. Zo zákona vyplýva, že povinnosť vykonávať ju majú všetci – občania, podnikatelia, právnické osoby aj obce. Každý z nich v objektoch, na plochách a v areáloch, ktoré mu patria, alebo

ich spravuje. Občania sú teda povinní postarať sa o deratizáciu najmä na pozemkoch a v objektoch určených na chov hospodárskych zvierat, prípadne v pivničných a prízemných priestoroch rodinných domov a bytoviek. Na rozdiel od podnikateľov, ktorí sú povinní obrátiť sa s požiadavkou na deratizáciu na profesionálov v odborných firmách, občania ju môžu vykonať aj svojpomocne, dostupnými prostriedkami z obchodnej siete.

(red)

Nakladajme s odpadom správne

S príchodom jari a predĺžovaním dní nastáva čas aj na dôkladnejšie upratovanie. Majitelia bytov začínajú s rekonštrukciami, upratujú pivnice, zbavujú sa nepotrebných vecí. To mnohonásobne zvyšuje nároky na kontajnerové stojiská.

Žiaľ, niektorí naši susedia nechávajú pri kontajneroch pohodené veci, ktoré tam nepatria. Ostávajú na ulici niekoľko týždňov a ľudia sa neraz čudujú, prečo ich smetiari neodvezú s ostatnými odpadkami. Situácia je však taká, že zamestnanci firmy Odvoz a likvidácia odpadu, a.s., (OLO) môžu vziať iba odpad umiestnený v zberných nádobách.

Otázkou zostáva, čo s odpadom väčších rozmerov či so stavebným odpadom, ktoré nepatria do komunálneho odpadu. Jednou z možností je využiť veľkokapacitné kontajnery. Mestská časť ich v spolupráci s EKO-podnikom VPS strategicky pristavuje na vopred oznámené miesta dvakrát ročne. Druhou možnosťou je osloviť svojho gesčného poslanca, pretože každý člen miestneho zastupiteľstva môže raz za rok požiadať mestskú časť o bezplatné umiestnenie veľkokapacitného kontajnera na území Nového Mesta. Napríklad, ja dávam

každoročne svoj „poslanecký“ kontajner k dispozícii ZŠ Sibírska, ktorú som ako dieťa navštevoval.

Chcel by som zároveň upozorniť, že ako Bratislavčania môžeme využívať zberný dvor spoločnosti OLO, ktorý sa nachádza na Starej Ivánskej ceste smerom na letisko. Obyvateľom hlavného mesta je k dispozícii od pondelka do soboty od 8. do 18. h. Na jeho bezplatné využitie stačí preukázať trvalý pobyt občianskym preukazom alebo doložiť vlastníctvo nehnuteľnosti v Bratislave.

Chcem ešte pripomenúť, že naša mestská časť poskytuje nenávratný príspevok na vybudovanie uzamykateľného stanovišťa zberných nádob na komunálny odpad a vytriedené zložky komunálnych odpadov vo výške 1000 eur. Zabezpečené stojiská ochránia obyvateľov pred cudzím a nežiaducim odpadom, pretože sú prístupné len majiteľom kľúča. Zamedzia aj vstup neprispôsobivých osôb či vandalov. Blížšie informácie a žiadosť o poskytnutie príspevku nájdete na stránke <http://www.banm.sk/nenavratny-financny-prispevok-na-vybudovanie-kontajneroveho-statia/>, prípadne sa môžete obrátiť na Ing. Mi-

riam Kamhyiechovú, Oddelenie životného prostredia a územného plánovania, Miestny úrad Bratislava - Nové Mesto, Junácka 1, kancelária č. 504 na 5. poschodí. Stránkové hodiny sú v pondelok a stredu od 8. do 12. h a od 13. do 17. h, v piatok od 8. do 12. h.

Vladimír Mikuš,
poslanec miestneho zastupiteľstva

Kde budú stáť kontajnery

Pri jarnom upratovaní málokde postačia bežné nádoby na odpad. Veľkoobjemové kontajnery nám poslúžia najmä na väčšie kusy domového odpadu, pravda, treba ich vopred rozobrať, napríklad nepotrebný nábytok. Na recyklovateľný odpad nie sú kon-

tajnery určené, ani na elektroodpad. Preto bude dozeráť na ukladanie odpadu do kontajnerov zamestnanec EKO-podniku VPS. Na určených miestach ich v uvedených termínoch nájdete **vždy od 10. h predpoludním do 17. 30 h.**

ulica	stojisko	termín
Teplická	pri garážach	14. 4. 2016
Biely kríž	námestie	14. 4. 2016
J. C. Hronského	pri garážach	14. 4. 2016
Piešťanská	na rohu Sibírskej	15. 4. 2016
Sibírska	na rohu Šuňavcovej	15. 4. 2016
Kraskova	na rohu Americkej	19. 4. 2016
Belehradská	na rohu Kováčskej	19. 4. 2016
Za kasárňou	pri trafostanici	21. 4. 2016
Tegelhofa	Prikopova pri ŠK	21. 4. 2016
Stromová	na parkovisku DK	21. 4. 2016
Ludové nám.	pri parku	22. 4. 2016
Sliačska	horná časť pod lesom	22. 4. 2016
Družstevná	Kalinčiakova pri vjazde	26. 4. 2016
Riazanská	dvor Pavlovská	26. 4. 2016
Magurská	číslo 3-5	26. 4. 2016
Cesta na Kamzík	parkovisko	28. 4. 2016

ulica	stojisko	termín
Jahodová	podľa miesta	28. 4. 2016
Višňová	parkovisko	28. 4. 2016
Na Revíne	malé parkovisko	29. 4. 2016
Bellova	pri škole	29. 4. 2016
Sliačska	pred železnicou	29. 4. 2016
Odborárska	garáže pri ZŠ	3. 5. 2016
Guothova	pri č. 9 – 11	3. 5. 2016
Račianska	medzi Tescom a Europenziou	3. 5. 2016
Rozvodná	pri č. 11 – 13	5. 5. 2016
Brečtanová	na konci ulice	5. 5. 2016
Horská	pri vinohradoch dole	5. 5. 2016
Mierová kolónia	Tylova ul.	6. 5. 2016
Nobelova	pri č. 42	6. 5. 2016
Tomášikova	pri č. 50 – Koloseum	9. 5. 2016
Záborského	stojisko pri parkovisku	9. 5. 2016
Tupého č. 5	termín po dohode s miestnym poslancom	

Rešpektujeme každého človeka

V minulom roku zástupcovia ôsmich občianskych združení a predstavitelia mestskej časti založili pracovnú skupinu, aby lepšie koordinovali svoju činnosť a spoločne riešili problém bezdomovectva. Postupne sme vám predstavili činnosť občianskych združení Stopa, Kresťania v meste a Domov sv. Jána z Boha. Zabezpečujú stravu, poskytujú sociálne poradenstvo, podporujú znovuzískanie pracovných návykov. O práci občianskeho združenia Odyseus sme sa porozprávali s koordinátorkou terénnej sociálnej práce Mgr. Miroslavou Žilinskou.

„Odyseus sa venuje terénnej sociálnej práci od roku 1997 a zvolil si asi tú najťažšiu klientelu. Náš profesionálny odborný tím poskytuje nízkoprahové služby ľuďom, ktorí užívajú drogy, osobám pracujúcim v sex-biznise a ľuďom žijúcim s HIV. Ich problémy sú veľmi komplexné, vyvíjajú sa postupne a neraz sa k nim pridáva poškodenie zdravia, strata práce, sociálnych kontaktov aj strechy nad hlavou,“ priamo a otvorene ma uviedla do problematiky mladá žena, u ktorej by som podobné skúsenosti nepredpokladala. Miroslava je však skúsená odborníčka, už popri štúdiu psychológie sa rozhodla vykonávať náročnú terénnu prácu.

Aké ciele si stanovilo OZ Odyseus?

- K najdôležitejším prínosom našej práce patrí ochrana verejného zdravia. Ohrozené komunity sa snažíme podchytiť, komunikovať s nimi, dať im informácie. Keď injekčným užívaním drog vymieňame striekačky, predchádzame šíreniu chorôb medzi nimi navzájom, ale aj vzniku epidémie, ktorá by ohrozila verejnosť. Navyše, zozbierané striekačky nezostanú pohodené na ulici, kde by boli nebezpečné najmä pre deti.

Druhým cieľom je postupné zmierňovanie sociálneho vylúčenia tejto skupiny. Je to dlhodobý proces, nie sú to ľudia, ktorí by sami klopalí na dvere, ich dôveru si získavame krok za krokom. Ak s nimi dokážeme viesť motivačný rozhovor, ob-

Klienti dostávajú podrobné vysvetlenie, ako používať zdravotnícky materiál

javujeme ich život, aj to, či a ako ho chcú zmeniť. Neraz majú za sebou množstvo pokusov i zlyhaní, postupne identifikujeme dôvody. A keď znovu naberú odvahy, sprevádzame klientov na špecializované pracovisko na Hraničnú, kde ich prevzmú do starostlivosti odborníci na drogovú závislosť.

Slovenskí lekári sú v liečbe závislostí pomerne úspešní, čo však nastáva potom?

- Dôležité je, aby sa človek dostal von z komunity, ktorá by ho sťahovala späť.

Využíva sa napríklad liečba metadónom, ktorý nahradí heroín a pacient nepociťuje abstinenčné príznaky. Ide o to, aby postupne dokázal fungovať, našiel opäť cestu k rodine, nadviazal vzťahy s ľuďmi. Drogová závislosť je, žiaľ, relapsujúce ochorenie, čo znamená, že sa vracia, a tým je zákerné. Človek je dva roky čistý, potom nastane zložitá životná situácia a dôjde ku skratu v konaní. Dôležitá je podpora psychológa, snažíme sa nasmerovať ich k ďalším stupňom sociálnej práce, pomôcť im pri hľadaní práce, aby sa odrazili o dna.

Ako sa vyvíja situácia na Slovensku, zvyšuje sa počet závislostí?

- Najrizikovejšie injekčné užívanie je na ústupe, ročne pracujeme približne s tisícmi ľuďmi, z toho 250 má do 30 rokov. Pri bežných drogách je podiel v populácii ustálený, nezvyšuje sa.

V 90-ych rokoch prepadli drogám často veľmi mladí ľudia, netušili, kam to môže viesť. Rodičia 12-13-ročných detí si nevedeli rady so situáciou, chýbali im informácie aj odborná pomoc. Dnes sú to dospelí ľudia, žijú so svojím problémom.

OZ Odyseus učí klientov, ako zachrániť život ohrozenému človeku

mom. Snažíme sa ich vzdelávať, aby v prípade, že sa vo vlastnom prostredí stretnú s mladšími užívateľmi drog, dovedli ich k nám, aby si vedeli chrániť zdravie. Dobrovoľníci spomedzi nich zbierajú striekačky a čistia okolie, chápú dôležitosť takého konania.

Čo by ste poradili rodičom, ktorí sa obávajú podobnej skúsenosti u svojich detí?

- Údaj Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť hovorí, že každý štvrtý Európan vyskúšal nelegálnu drogu. Školský prieskum o alkohole a iných drogách zistil, že marihuanu vyskúšalo 27 percent mladých Slovákov. Väčšina, našťastie, neskončí závislosťou, preto je dôležité rozprávať sa s deťmi. Aby chápali, čo drogy spôsobujú. Rodina väčšinou tuší problém skôr než vypukne, správanie detí je iné, prichádza k zmenám nálad. Mnohí rodičia v takej chvíli prehľadajú potomkom izbu, čo však dieťa v puberte pociťuje ako „zranenie“, viac by urobil úprimný rozhovor. Dnešní „náštroční“ majú vlastnú hlavu, presvedčanie na nich neúčinkuje. Nera rozhodne, či sme deti viedli k zodpovednosti už predtým, či sme dodržiavali pravidlá, ktoré sme ako rodičia stanovili. Odporúčala by som každému prečítať si knihu Bezpečnosť na prvom mieste: Prístup k teenagerom a drogám postavený na reálnych základoch (Rosenbaum, Marsha). Samozrejme, využiť sa dá aj e-mailový kontakt odysseus@ozodyseus.sk

Je náš prístup k riešeniu problému závislosti odlišný od zahraničia?

- V Čechách majú dobre rozpracovaný systém stabilného financovania a násled-

Poradenstvo prebieha priamo na ulici

nej starostlivosti. Napríklad pražská organizácia SANANIM vykonáva terénnu prácu, prevádzkuje komunitné centrum, má vlastné liečebné zariadenie a venuje sa ľuďom až po ich resocializáciu. Vedia, čo človeka čaká v celom procese. My s veľkým úsilím motivujeme klienta k liečbe, ale potom musí čakať, kým bude môcť na liečbu nastúpiť, a to je vážna bariéra.

Dobrovoľnícke organizácie na Slovensku žijú z financií získaných z grantov, darov či projektov, ktoré vypíše BSK, ministerstvá, mestské časti alebo nadácie. Nič z toho nie je isté ani stabilné. Veľmi by pomohlo, keby štát garantoval istý príspevok na rozvoj a poskytovanie ich služieb.

Ako vníma vašu prácu verejnosť?

- Je to rozličné, nie každý chápe, že problém nezmizne, keď týchto ľudí vytesníme na okraj. Mnoho ľudí má zrejme názor, že si za svoje chyby môžu sami, ale my nie sme sudcovia a koncept viny je krehký. Veď aj zdravotná starostlivosť sa poskytuje rovnako tým, čo žijú zdravo,

aj tým, čo tak nerobia. Zastávame názor, že ľudia si zaslúžia druhú šancu. Keby ste mali blízkeho, ktorý by sa ocitol v podobne zložitej situácii, tiež by ste chceli, aby mu pomohol aspoň niekto.

Naša práca nepodporuje užívanie drog, naopak, má vysokú finančnú aj zdravotnú efektívnosť. Inštitút finančnej politiky v spolupráci s OZ Odyseus spracoval štúdiu efektívnosti programu výmeny injekčných striekačiek v bratislavskom programe Chrán sa sám. Prevenciu infekcií hepatitídou typu C medzi ľuďmi injekčne užívajúcimi drogy odhadli epidemiologickým modelom, ktorý simuluje šírenie nákazy v populácii. V roku 2014 sa prostredníctvom programu podarilo zabrániť 18-im percentám nákaz, pričom každé vložené euro vygenerovalo prínosy v hodnote takmer troch eur. Nejde však len o úsporu nákladov na liečbu, ale aj o zvýšenie kvality života.

*Zhovárala sa Jana Škutková
Snímky Veronika Žilinská (1),
Ester Erdelyi Photography (2,3)*

Pomoc pre obete násilia

Bratislavská župa spolu s ďalšími partnermi otvorila dva nové bezpečné ženské domy. Poskytnú bezpečné ubytova-

nie ženám a deťom, na ktorých je páchané násilie. BSK poskytol budovu, ktorú vlastní, prešla kompletnou vnútornou i vonkajšou rekonštrukciou. Miesto, kde sa nachádza, musí byť utajené – pre bezpečnosť klientok a ich detí, aj kvôli dodržiavaniu najvyšších európskych štandardov. Okrem ubytovania je tu k dispozícii celý súbor služieb spolufinancovaných z prostriedkov BSK, vrátane sociálnej pracovníčky a psychologičky, pre deti tu bude špeciálny pedagogický pracovník.

Vznik nového útočiska pre obete rodovo podmieneného násilia bol podporený z Nórskeho finančného mechanizmu

a štátneho rozpočtu SR vo výške 641 007 eur. Prijímateľ projektu – občianske združenie Domov – Dúha a jeho partneri spolufinancovali projekt vo výške 75 806 eur. Dva domy poskytnú spolu 18 rodinných miest pre ženy a ich deti.

(red), snímky BSK

Naše „čerstvé“ pamätihodnosti

Do ich celomestského zoznamu pridávajú pamiatkari ďalšie aj z územia Nového Mesta

Na území našej mestskej časti sa okrem nehnuteľných kultúrnych pamiatok nachádzajú aj pamätihodnosti zapísané v celomestskom zozname pamätihodností Bratislavy. Môžem spomenúť napr. kúpalisko Tehelné pole, športovú halu na Pasienkoch, starý Zimný štadión O. Nepelu, vysokoškolský internát Mladá garda, býv. Masarykove školy na Budyšínskej a Českej ulici, biely kríž na Bielom kríži, mestské obytné domy z r. 1913 na Osadnej, mestské obytné domy z r. 1919-1920 na Vajnorskej a Mestskej ul., obytné domy projektované D. Jurkovičom 1923-1924 na Račianskej, Ursínyho a Sibírskej ul., býv. delostreleckú kasáreň na Kutuzovovej ulici, pomník vojakom padlým v prvej svetovej vojne na Kolibe neďaleko od vstupu do býv. filmových ateliérov, bunker z línie Festung Pressburg na Odborárskej ulici, pamätnú tabuľu J. Sroka a F. Tibenského na hlavnom vstupe do býv. Dynamitky na Nobelovej ulici, historické budovy býv. továrne Dynamitka a Stollwerck aj ich robotnícke kolónie, tiež tzv. Písaný hraničný kameň z r. 1600, sektorový kameň z býv. evanjelického blumentálskeho cintorína na Račianskej ulici a ďalšie.

K nim by sa mali priradiť ďalšie objekty nachádzajúce sa na území Nového Mesta, ktorých návrhy som už pripravila, len zatiaľ ešte neboli prerokované a schválené na zasadnutí mestského zastupiteľstva. Ako nové pamätihodnosti z našej mestskej časti sú spracované a navrhnuté do celomestského zoznamu vodojem – vodná veža Dynamitky a ľadovňa s pivnicou na Železnej studničke pri ceste na Kačín.

V areáli bývalej továrne Dynamitka (od

roku 1951 Chemických závodov Juraja Dimitrova), v jeho východnej časti zo strany Nobelovej ulice postavili v roku 1907 železobetónový vodojem. Identický druhý objekt vodnej veže sa do dnešného dňa nachádza mimo výrobného areálu, v parku neďaleko Nobelovej ulice. Obidve vodné veže sú zachytené na fotografiách zo začiatku 20. storočia, nachádzajúcich sa v Štátnom oblastnom archíve na Križkovej ulici v Bratislave. Prvý vodojem zachytený na fotografii s neďalekým komínom, výrobnými halami a ďalším vežovým objektom v súčasnosti pustne, druhý vodojem, zachytený aj na kresbe Ing. D. Ďurďoviča, si architekti Pavol Paňák a Martin Kusý v rokoch 2006-2008 upravili na architektonický ateliér. V čase prevádzky fabriky slúžili

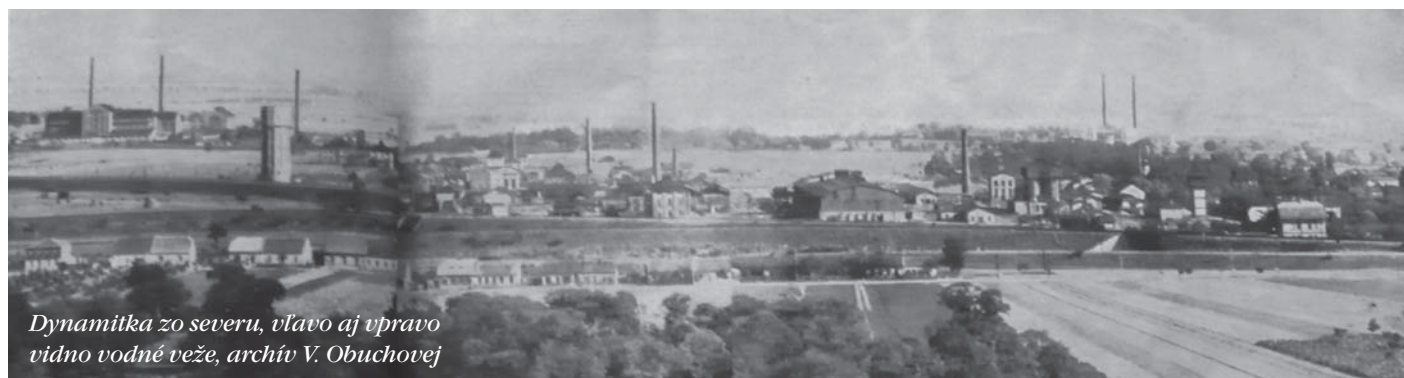

Súčasný stav, snímka V. Obuchová, október 2015

Časť Dynamitky s východnou vodnou vežou v 30. rokoch 20. storočia a výstavba veže na začiatku storočia, archív V. Obuchovej

tieto vodné veže ako zásobáreň priemyselnej vody na jej chod. V noci do nich načerpali vodu, ktorú cez deň využívali. Medzi stenou nádrže a exteriérovou stenou je priestor, ktorý zabezpečoval, aby voda v zime nezmrzla. Trojposchodový ateliér umiestnili architekti do priestoru bývalej vodnej nádrže vo výške približne 40 m nad zemou. Na vnútorných stenách veže vyrezali dvanásť otvorov, na vonkajšom plášti urobili do betónu okná. Otvory urobili aj v stropě, aby mali pracovníci ateliéru výhľad a dostatok prirodzeného svetla. Na archívnych záberoch zo začiatku 20. storočia je táto veža zachytená

Dynamitka zo severu, vľavo aj vpravo vidno vodné veže, archív V. Obuchovej

v čase výstavby, neďaleko nej vidieť budovy, ktoré v súčasnosti už neexistujú.

Druhou našou pamätihodnosťou v bratislavskom zozname by mali byť objekty v oblasti Železnej studničky, v priestore, kde do roku 1970 stála budova bývalých Ferdinandových kúpeľov, neskôr reštaurácie Palugayayovcov. Vo svahu sú tam veľmi nenápadne ukryté vchody a vymurované priestory pivnice a ľadovne, ktoré Palugayayovci využívali na správne uskladnenie a chladenie vína a šampan-

Interiér pivnice, snímka V. Obuchová, marec 2014

ského. Pivnicu a ľadovňu som identifikovala na základe situačného archívneho plánu okolia bývalej kúpeľnej budovy z polovice 19. storočia, ktorý donedávna nebol verejne známy. Práve táto ľadovňa a pivnica by mali rozšíriť skladbu pamätihodnosti zapísanej v celomestskom zozname pod číslom BA – I. – A.4. Je to zaniknutá budova bývalých kúpeľov, neskôr hotela s reštauráciou v hornej Mlynskej doline.

Ako už názov napovedá, v doline ležiacej v severozápadnej časti bratislavského chotára sa nachádzali mlyny spomínané

Ľadovňa, snímka V. Obuchová, marec 2014

v archívnych prameňoch už od 14. storočia. Boli postavené pri potoku Vydrice a ako dokladá plán z roku 1734, bolo ich deväť. Postupne ich rozmiestnili od ústia Dunaja (I. mlyn – neskôr Lanfranconihov vila) až po lokalitu dnešnej Železnej studničky – IX. mlyn. Keďže mlyny sa

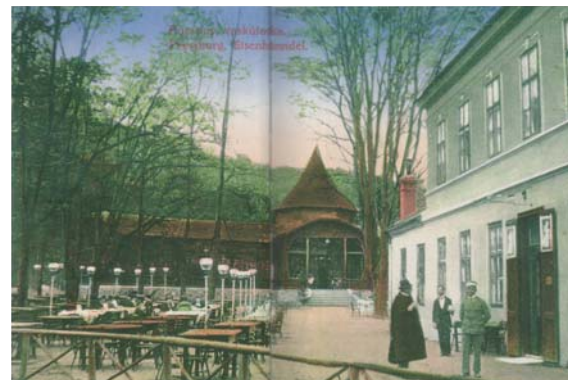
používali od stredoveku nielen na výrobu múky, ale aj na iné výrobné činnosti, môžeme o Mlynskej doline hovoriť ako o prvej výrobnej lokalite mesta. Preto tieto mlyny podrobne spomínam napríklad aj v mojej publikácii Priemyselná Bratislava. V 19. storočí sa mlyny zmenili na reštaurácie, továrne a hospodárske dvory.

Už na začiatku 20. storočia významný bratislavský historik T. Ortvyay vo svojom diele uviedol, že Mlynská dolina so svojou krásou a zdravým prostredím je ako stvorená na to, aby sa stala ideálnou rekreačnou oblasťou. Príroda ju obdarila čarom, tienistými lesmi, žirnými lúkami, osviežujúcimi prameňmi, ktoré lákajú na oddych, živitou prevoňaným povetím. Mlynská dolina má aj svoje zaujímavosti... Na úpätí Kamzíka v hornej časti Mlynskej doliny vo výške 600 viedenských stôp nad hladinou mora sa nachádza Železná studnička, pôvodne kúpele, postavené v roku 1828 a pomenované po kráľovi Ferdinandovi.

Dejiny kúpeľníctva v tejto lokalite sa však začali písať ešte o niekoľko rokov skôr. Železitú horskú vodu pravdepodobne objavili začiatkom 19. storočia vydrickí mlynári. V roku 1821 podnikateľ – stolársky majster Johann Tronner požiadal magistrát o povolenie postaviť na vlastné trovy pri takzvanej Železnej studničke niekoľko „doštených izbičiek a kúpacích kabín“, na základe čoho mu „komisia mestského úradu vyhradila spomínaný pozemok s rozlohou 24 stôp dĺžky a 17 stôp šírky, a to bezplatne, predbežne na tri roky.“ Malé drevené kúpele si zrejme získali nečakanú popularitu, a preto mestský fyzik podrobil vodu z prameňa analýze a konštatoval, že je to číra voda bez farby a zápachu, ktorá má trochu trpkastú príchuť a po dlhšom odstáti zanecháva hnedú usadeninu, čo svedčí o obsahu železa; preto ten názov Železná studnička.

V septembri 1826 mestská rada povolila hostinskému Jozefovi Bergamenymu (Pergamenymu) podľa priloženého stavebného projektu na vlastné trovy postaviť murovanú stálu kúpeľnú budovu pri mestskom prameni Železná studnička, za ktorú 30 rokov nemusel platiť dane, ale potom ju mal previesť na mesto. Napriek mnohým ťažkostiam – finančným aj zo strany mlynárov – stavba kúpeľnej budovy pokračovala. Komisia z úradu meštianosti mohla na zasadnutí mestskej rady v auguste 1827 oznámiť, že „poschodie a krov sú už hotové“ a v polovici júna 1828 bola hotová celá budova. Bergameny

v Pressburger Zeitung uverejnil oznam o novostavbe liečebného ústavu na Železnej studničke v Prešporku, chválil jeho polohu a vynikajúce liečebné účinky vody. V jednoposchodovej budove tvaru U bolo dvadsať miestností rôznych

Železná studnička, pohľadnica zo začiatku 20. storočia

veľkostí (čomu zodpovedali aj ich ceny), okrem izieb tu bola reštaurácia a kaplnka. Jej vysviacku 7. júna 1830 vykonal pán kanonik a generálny vikár trnavskej diecézy Alexius Jordanszky v prítomnosti viacerých cirkevných hodnostárov a členov mestskej rady.

V júni 1904 sa mestská rada na plenárnom zasadnutí uzniesla odkúpiť od rodiny Forrayovcov celú Železnú studničku za 42-tisíc korún.

Na viacerých pohľadniach z konca 19. a zo začiatku 20. storočia je zachytená nielen budova kúpeľov s nápisom Ferdinandove kúpele (v nemčine a maďarčine), ale aj dreveno-sklenený pavilón s výraznou špicatou strieškou, ktorého schody aj s múrikom sú dodnes zachované. Dal ho vyhotoviť Bratislavský okrášľovací spolok. V lete si návštevníci mohli posediť pred pavilónom pri početných stoloch aj vo večerných hodinách, keďže priestor bol osvetlený vonkajšími lampami. V roku 1938 objekt kúpeľov rekonštruovali, v šesťdesiatych rokoch 20. storočia bola budova už veľmi spustnutá, a tak ju v roku 1970 asanovali.

PhDr. Viera Obuchová, CSc.

Budova bývalých Ferdinandových kúpeľov, AMB, archív V. Obuchovej

Horúci večer mnohých žánrov

Swing, twist, šansón, džez, ale aj hip-hop a reaggae. Pražská hudobná skupina Voilà sa jednoducho odmieta podvoliť zaradeniu do škatuľky. Svoje publikum v Stredisku kultúry na Vajnorskej však 17. februára poriadne roztancovala.

Kapela v zložení spev, akordeón, gitara, basgitara, kontrabas a bicie nás počas koncertu vzala „na nezabudnuteľný výlet po Európe, sprevádzaný hudobnými štýlmi 20. storočia“. Šarmantná speváčka Zdenka Trvalcová má slovenský pôvod, pražské bydlisko a francúzsky zjav. Poslucháčov očarila presahmi do viacerých žánrov, ktoré plynule striedala i v jednej piesni.

Výborne ju doplnila swingová vokálna formácia Hot Sisters. Spolu s hráčom na akordeón Michalom sa postarali o takmer divadelný zážitok, pričom rozhýbali starších i mladších. Muzikanti, ktorí už slávili úspech v pražskej Lucerne či na festivaloch Colour of Ostrava a Rock for People, predstavili skladby zo svojho debutového albumu Décollage aj pripravované novinky. Dodajme, že k dobrej nálade prispelo vystúpenie mladej bratislavskej skupiny HoreHigh, ktorá v úlohe predskokana navodila tú správnu atmosféru.

„Februárovým vystúpením sme v spolupráci s produkčnou agentúrou Go2Stage odštartovali nový pravidelný cyklus KONCERTY V KULTURÁKU, ktorým chceme osloviť najmä ge-

neráciu do 30 rokov, ale aj tých, ktorí sa cítia mladí duchom a majú chuť spoznať rôznorodé i alternatívne hudobné žánre. Sála Strediska kultúry na Vajnorskej je známa dobrou akustikou, veríme, že kvalitný hudobný zážitok si z nej každý mesiac odnesú hostia, ale aj účinkujúci,“ uviedla Monika Luknárová, programová manažérka a dramaturgička SK Vajnorská.

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Exprezident v Poetickom štúdiu

Hostom 135. Poetického večera pri sviečkach v Dome kultúry na Kramároch bol 22. februára bývalý prezident Slovenskej republiky Rudolf Schuster. Juraj Sarvaš ho pozval nielen ako významného politika, cestovateľa a zberateľa, ale predovšetkým ako autora niekoľkých kníh a člena Spolku slovenských spisovateľov. Spomienky na mladosť, štúdium i roky v politických funkciách doplnili filmové dokumenty z archívov dôležitého a v mnohých smeroch nadaného hosta. Nádhernými klavírnymi prelúdiami umocnil rozprávanie hudobný skladateľ Igor Bázlik.

(jš), snímka Jana Plevová

Na pomedzí dvoch zemí

Fantasy žáner v slovenskej literatúre? To sa často nevidí. Spisovateľ a učiteľ slovenčiny Ján Papuga sa svojou trilógiou Strážca kameňa pustil po nevelmi vyšliapaných chodníčkoch. V Stredisku kultúry na Vajnorskej uviedol 3. marca do života jej druhý diel pod názvom Na pomedzí dvoch zemí a za krstného otca knihy si pozval novomestského starostu Rudolfa Kusého. Spoločne s výtvarníkom Ondrejom Sovom a editorkou Michaelou Sekerešovou posypal starosta knižku kamienkami a symbolicky ju tak vypravil na cestu k čitateľom.

„Autor má dar videnia, ale aj cítenia a chápania detskej duše, rovnako vníma bezprávie na prírode. Vychováva nás k rešpektu a tolerancii, veď slová majú silu vulkánu aj krehkosť porcelánu,“ povedala jazyková redaktorka románu Gabriela Kratochvílová, tentokrát v úlohe moderátorky večera.

Prvý diel románu vyšiel v roku 2010 a (nielen mladí) čitatelia ho prijali s nadšením, osudy detí z bratislavského námestia ich zaujali. V slovenskom fantazijnom románe niet drakov, elfov ani jednorožcov, zato sa jedinečný dobrodružný príbeh odohráva na miestach nám dôverne známych. Nájdeme v ňom les pod Kamzíkom, školu na Odborárskej, sídlisko Dimitrovka, Námestie Biely kríž, či dokonca obchodné centrum Polus.

„Ide mi o to, aby to nebola len obyčajná rozprávka, ale slovenský variant fantasy. Zároveň nie som ohotný robiť krátke diela, keď píšem krátke texty, mám pocit, že klamem. Isté vydavateľstvo mi prvý diel nevydalo, pretože bol dlhý. Vraj deti také nečítajú. Mýli sa. Učím a viem, čo čítajú. Keď je dobrý príbeh, deti prečítajú aj hrubú knihu. V neposlednom rade je pre mňa dôležitá príroda, pre mňa najvyššia hodnota, ktorá sa podceňuje. Je to v románe cítiť...“, hovorí Ján Papuga, ktorý svoje prvotiny začal písať ako 10-ročný a dosiaľ vydal aj dve divadelné a dve rozhlasové hry.

Jana Škutková, snímka Jana Plevová

Na snímke zľava ilustrátor Ondrej Sova, editorka Michaela Sekerešová, autor Ján Papuga a starosta Rudolf Kusý

Z novomestského športového klubu 1922

Záujem o nové deti

Novomestský športový klub (NMŠK 1922) pozýva všetkých futbalových nadšencov do svojich radov! Záujem má o deti všetkých vekových kategórií, ktorým nechýba chuť venovať svoj voľný čas najpopulárnejšej hre na svete. Víťané sú, samozrejme, aj budúce futbalistky!

NMŠK ponúka kvalitný tréningový proces pod dohľadom licencovaných trénerov, kvalitne upravené tréningové plochy (k dispozícii sú v prípade nepriaznivého počasia aj vedľajšie ihriská). Areál klubu sa nachádza na Tomášikovej ulici (pri jazere Kuchajda), oproti budove Slovenskej športovej. Kontaktná osoba: Ing. Peter Špacír (0905 312 204, peter@nmsk.sk).

Ako prebiehala zimná príprava

Všetky družstvá NMŠK sa hneď po Novom roku zapojili do zimnej prípravy. Seniori hrali Zimný turnaj BFZ v Mladej garde, kde ako obhajcovia trofeje získali v 5-člennej skupine 3. miesto, do ďalších bojov, žiaľ, nepostúpili. Aj starší dorast hral Zimný turnaj BFZ. V 6-člennej základnej skupine (hrala sa v Dunajskej Lužnej) obsadil 4. miesto, do ďalších bojov taktiež nepostúpil.

Starší žiaci absolvovali halový turnaj v Športovej hale na Junáckej ulici (5. miesto) a víťazné prípravné zápasy na umelej trávě Mladej gardy. Mladší žiaci zase v konkurencii 24-och družstiev obsadili v rámci Zimnej halovej ligy konečne 7. miesto.

Aj ďalšie tímy NMŠK, vrátane žien, ktoré majú pred sebou ťažkú jarú cestu za vytúženým postupom do najvyššej súťaže, absolvovali prípravu v domácich podmienkach. Starší a mladší žiaci boli aj na sústreďení v Brezovej pod Bradlom.

Nová klubovňa aj kamery

Zimnú prestávku využili v NMŠK na rekonštrukciu elektroinštalácie v hospodárskej budove. Nová klubovňa bude hráčom k dispozícii v čase pred tréningom a po ňom, samozrejme, aj rodičom. Novinkou je kamerový systém, ktorý bude slúžiť na zaznamenávanie zápasov, ale hlavne na dokumentáciu tréningových jednotiek a ich následnú analýzu v zmodernizovanej špeciálnej miestnosti.

(red)

Orientálnu noc rozžiarili plamienky sviečok

Farby, zvuky, tvary, vône... to všetko vytvorilo neopakovateľnú atmosféru s nádychom dialok, keď sa sála Strediska kultúry 19. februára zmenila na orientálnu krajinu. Počas podujatia Sen noci orientálnej sme obdivovali nielen slovenské tanečnice, hudobníkov a súbory, ale aj hostí z Indie, Ruska a Česka. V programe sa striedali sólové a skupinové vystúpenia, tradičné folklórne i moderné dynamické prvky. Mnohí z účinkujúcich sa hrdia oceneniami z medzinárodných súťaží. A keď sa povie Orient, nemohli chýbať ani originálne jedlá, vôňa korenín, exotické doplnky či maľovanie rúk prírodnou hennou.

(jš)

Snímka Jana Plevová

feminia
pomáhame ženám

Otváracie hodiny:
Po – Pi 9.00 – 17.00

FEMINIA, Račianska 31,
831 02 Bratislava
tel.: 02/442 501 33
mobil: 0911 373 350
e-mail: moja@feminia.sk

Zdravie a krása pre ženy na jednom mieste

Inzercia 04 - 05 - 2016

INZERCIA

Vodoinštalatéri – kvalitne a rýchlo. 0904 572 977

Novootvorená zubná ambulancia na Kramároch – Stromová 16 prijíma nových pacientov, 0905 662 407 – pri Terne, www.simkovicova.sk

Cvičenie pre seniorky každú stredu od 11. do 12. h v Jana Sport Fitko pre ženy, Tri Veže, Bajkalská 9/A. Nebojte sa, cviky sú jednoduché, no veľmi účinné. Urobte niečo pre seba! Tel.: 0911 018 343

Spomíname s láskou, úctou a hrdosťou

... ale aj s bolestným zármutkom na 20. marec 2015. V nesmelých lúčoch vychádzajúceho jarného slnka zhaslo slnko v srdci milovaného manžela, úžasného starého otca, obetavého, priateľského a v prvom rade nesmierne čestného človeka, pána **Dušana Bobríka**. Za tiché, úprimné pripomenutie si jeho pamiatky ďakujeme.

Katarina Bobříková, Dušanko a Ivko

Pozývame

STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA – NOVÉ MESTO VAJNORSKÁ 21

tel.: 44373771, 44372620

info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk,

nájdete nás aj na FB:

<https://www.facebook.com/strediskokulturybanm>

KONCERTY

26. 4. 2016, utorok 18. h

FRAGILE - slovenská a cappella zložená z populárnych osobností, známych z televíznych seriálov, divadelných muzikálových produkcií či TV show

29. 4. 2016, piatok 19. h

**KONCERTY V KULTURÁKU –
skupina HUDBA Z MARSU**

PODUJATIA PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

1. – 3. 4. 2016

Konferencia ENERGIA ŽIVOTA

pyramídy, pyramidálne energie,
praveké technológie v službách ľudstva

6. 4. 2016, streda 19. h

Život je perfektný / Andromeda –
hudobno-tanečný program s Johnny Perfektom,
Adissom a Oštom

12. 4. 2016, utorok 19. h

NA KUS REČI s Jozefom Banášom,
host **Marek Majeský** – vynikajúci filmový,
divadelný a dabingový herec (Búrlivé víno,
Horná Dolná), hudobný host **skupina AYA**

14. 4. 2016, štvrtok 18. h

THE GASOLEDDS – ROCK 'N' ROLL PARTY –
inštrumentálna hudba do tanca i na počúvanie

HUDOBNO-TANEČNÉ PROGRAMY

Tradičné, a predsa vždy nové ČAJE O PIATEJ od 17. h
– živá hudba 60. – 90. rokov, žrebovanie vstupeniek

9. 4. 2016 **HS PARTYTIME**

16. 4. 2016 **HS SATURN**

23. 4. 2016 **dychová hudba Grínavanka**

30. 4. 2016, sobota 19. h

Srbský majáles – spoločenský hudobno-tanečný
večer so živou hudbou, ochutnávkou srbskej
kuchyne a zlosovateľnými vstupenkami

KLUBOVÉ PODUJATIA

Každý pondelok a utorok o 18. h

Sahadža joga – ako sa zbaviť stresu – začiatocníci,
vstup voľný

Každý pondelok a stredu o 18.30 h **Taichi**

7. 4. 2016, štvrtok 16. h **Klub Patchwork**

21. 4. 2016, štvrtok 16. h **Klub priateľov opery**

26. 4. 2016, utorok 17. h **Bratislavský včelársky
spolok**

29. 4. 2016, piatok 14. h **Informačné centrum
zdravia** pre záujemcov o zdravú výživu, cvičenia,
prednášky

VÝSTAVY

5. 4. – 16. 4. 2016 **Experiment**

Pavol Borecký 2D objekty, Tereza Čápková-Gendová
3D objekty

19. 4. – 30. 4. 2016 **Nezvyčajná štruktúra**

Evi Bodo – akrylové obrazy, Gábor Kiss – umelecké
fotografie

Návštevný čas výstav:

pondelok - piatok 14. h – 18. h, v sobotu a nedeľu
v rámci podujatí

VÝMENNÉ STRETNUTIA ZBERATEĽOV (VSZ)

9. 4. 2016, sobota 8. – 13. h

**Medzinárodné VSZ mincí, medailí, odznakov,
pohľadníc, telefónnych kariet, kníh, gramoplatní,
plagátov, filatelie, vyznamenaní a pod.**

16. 4. 2016, sobota 8. – 15. h

**Medzinárodné VSZ minerálov, fosílií a drahých
kameňov**

KURZY

Posledné voľné miesta:

- **Keramika** pre dospelých

- **Šijeme s Burdou**, škola strihov a šitia

- **Tvorivé dielne** – pre deti

Predpredaj vstupeniek: utorok a streda 16. h

– 19. h a jednu hodinu pred podujatím v SK BNM
Vajnorská 21, tel.: 02/44373763. Lístky na
programy: Na kus reči, Život je perfektný, Srbský
majáles a na všetky koncerty je možné zakúpiť aj
v sieti **Ticketportal**. Zmena programu vyhradená.

DOM KULTÚRY KRAMÁRE

Stromová 18

tel. 54 77 11 48

www.skvajnorska.sk, e-mail: dkkramare@chello.sk

PODUJATIA PRE DETI

9. 4. 2016, sobota 16. h

Červená čiapočka, bábkové predstavenie v podaní
Stražanovho bábkového divadla

30. 4. 2016, sobota 16. h

V riši tanca, predstavenie Detského baletného
štúdia pri príležitosti Medzinárodného dňa tanca

KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ PODUJATIA

25. 4. 2016, pondelok 19. h

**146. Poetický večer s Jurajom Sarvašom
a jeho hosťami**

KLUBOVÉ PODUJATIA

6. a 20. 4. 2016, streda 16.30 h

Klub Venuša, stretnutia Lígy proti rakovine

Predaj vstupeniek: pondelok, utorok, streda
od 16. h do 19. h

Vstupné sa vráti len v prípade zrušenia
predstavenia.

Zmena programu vyhradená. Vstupenky
nerезervujeme.

PONÚKAME:

- **prenájom priestorov v SK na Vajnorskej a v DK
na Kramároch** na semináre, prezentácie a rôzne
spoločenské podujatia

- **výrobu reklamy** od vizitiek po transparenty,
vrátane grafických návrhov

Život je perfektný

hudobno-tanečný program s
Johnny Perfektom, Adissom
a Oštom

6.4. 19. h

Jozef Banáš
„Na kus reči“

pravidelný program spustený
humorom, hudbou, spevom
a posedením pri vínku

Host
Marek Majeský

Hudobný host **skupina AYA**

12.4. 19. h

Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21
a Srbská reštaurácia Vojvodina
Vás pozývajú na

Srbský majáles

- tanečná zábava s originálnou
srbskou kapelou **DUO JANKO A RADE**
- ochutnávka srbských jedál a vín
- žrebovanie vstupeniek

30.4. 19. - 01. h